

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 30 marca 2017 r.

Poz. 2442

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.200.2017.7 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 marca 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność § 14, § 23 ust. 2 oraz Rozdziału 8 załącznika do uchwały Nr XXX/215/2017 Rady Gminy Stare Miasto z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie: przyjęcia programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stare Miasto, na rok 2017 – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXX/215/2017 Rady Gminy Stare Miasto została podjęta na sesji w dniu 23 lutego 2017 r. Jako podstawę prawną uchwały powołano: art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, 3 i 4, art. 41 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 r. poz. 856 ze zm.)

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 marca 2017 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Stare Miasto ustanowiła „Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Stare Miasto, na rok 2017”, zwany dalej „programem”.

W § 14 ust. 1 programu Rada ustaliła, że zwierzę w schronisku może zostać poddane eutanazji w przypadku, gdy jest nieuleczalnie lub zakaźnie chore, a jego pobyt w schronisku podczas leczenia zagraża życiu innych zwierząt, gdy może dalej żyć jedynie cierpiąc i znosząc ból, a moralnym obowiązkiem człowieka staje się skrócenie cierpienia zwierzęcia oraz gdy jest agresywne w stopniu nie rokującym poprawy i bezpośrednio zagraża ludziom i innym zwierzętom, a nie ma innego sposobu uniknięcia zagrożenia, w ramach usypiania ślepych miotów w celu kontroli populacji. Z kolei w § 14 ust. 2 programu Rada postanowiła, że: „O konieczności przeprowadzenia zabiegu, o którym mowa w § 14 ust. 1, orzeka lekarz weterynarii”. Uchwalając ww. przepis Rada naruszyła prawo w stopniu istotnym. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 3-5 ustawy o ochronie zwierząt, zabrania się zabijania zwierząt z wyjątkiem konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, działań niezbędnych do usunięcia poważnego zagrożenia sanitarnego ludzi lub zwierząt, usuwania osobników bezpośrednio zagrażających ludziom lub innym zwierzętom, jeżeli nie jest możliwy inny sposób usunięcia zagrożenia. Stosownie do art. 4 pkt 3 ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o „konieczności bezzwłocznego uśmiercenia” – rozumie się przez to obiektywny stan rzeczy stwierdzony, w miarę możliwości, przez lekarza weterynarii, polegający na tym, że zwierzę może dalej żyć jedynie cierpiąc i znosząc ból, a moralnym obowiązkiem człowieka staje się skrócenie cierpienia zwierzęcia. Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić nieważność ww. § 14 programu, który powtarza regulacje ustawowe oraz posługuje się pojęciem „eutanazji” w stosunku do uśmiercania zwierząt.

W § 23 ust. 2 programu Rada postanowiła, że: „W razie wątpliwości, czy osoba, o której mowa w § 23 ust. 1 jest w stanie sprawować należytą opiekę nad zwierzęciem, schronisko może przeprowadzić we współpracy z organizacją społeczną, której statutowym celem jest ochrona zwierząt, wywiad środowiskowy”. Taki zapis, należy uznać za istotnie naruszający prawo, ze względu na brak w art. 11a i innych przepisach ustawy o ochronie zwierząt wyraźnego upoważnienia dla rady gminy do uchwalenia przepisów przewidujących możliwość przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Zapis ten narusza konstytucyjne prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, ze zm.) oraz prawo nienaruszalności mieszkania (art. 50 Konstytucji RP). Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 21 października 1998 r. w sprawie K 24/98, każdy ma prawo do prawnej ochrony życia prywatnego oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób, przy czym ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

W Rozdziale 8 programu Rada uregulowała sytuacje związane z pojawieniem się zwierząt innych niż gospodarskie lub domowe w terenie zabudowanym. Zamieszczenie ww. rozdziału w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi stanowi przekroczenie kompetencji wynikającej z art. 11a ustawy o ochronie zwierząt. Zgodnie z art. 4 pkt 16 ww. ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o „zwierzętach bezdomnych” – rozumie się przez to zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Ww. definicja nie obejmuje zwierząt dzikich, wolno żyjących. Rozpatrując zgodność z prawem ww. rozdziału programu, organ nadzoru zwraca również uwagę, że w podstawie uchwały Rada podała art. 40 ust. 3 i 4 ustawy o samorządzie gminnym, które odnoszą się do przepisów porządkowych. W ocenie organu nadzoru, nawet jeśli przyjąć, że istnieje możliwość uregulowania przez radę gminy w ramach przepisów porządkowych sposobu postępowania w przypadku pojawienia się dzikich zwierząt w terenie zabudowanym, to nie jest możliwe zamieszczenie tych przepisów w programie uchwalanym na podstawie art. 11a ustawy o ochronie zwierząt. Przepisy porządkowe mają bowiem odrębne uregulowanie dotyczące ich wejścia w życie, wynikające z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296 ze zm.), zgodnie z którym wchodzi one w życie po upływie trzech dni od ich ogłoszenia lub krótszym w razie wypadków przewidzianych w ww. ustawie. Tymczasem uchwała podejmowana na podstawie art. 11a ustawy o ochronie zwierząt stanowi akt prawa miejscowego, i jako taki wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia jej ogłoszenia, chyba, że przewidziano w niej termin dłuższy, tj. stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Z powyższych względów konieczne było stwierdzenie nieważności Rozdziału 8 programu.

W związku z powyższym w ocenie organu nadzoru wymienionych w sentencji przepisów załącznika do uchwały nie można uznać za prawidłową realizację kompetencji przyznanych radzie gminy mocą art. 11a ustawy o ochronie zwierząt, co pociąga za sobą konieczność stwierdzenia ich nieważności.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann